

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΠΕΜΠΤΗ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

Ομάδα 1^η

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α) «κλήρικ»
- β) Εκλεκτικοί
- γ) Οργανισμός

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιο σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

- α) Οι συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του Τανζιμάτ (1856), έδιναν διευρυμένα δικαιώματα στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς της οθωμανικής αυτοκρατορίας.
- β) Ο Δημήτριος Γούναρης, έμπειρος πολιτικός, πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας και μετέπειτα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, ανέλαβε καθήκοντα αρμοστή στην Κρήτη στις 18 Σεπτεμβρίου 1906.
- γ) Τους πρώτους μήνες του 1914 έγιναν αθρόες μεταναστεύσεις Μουσουλμάνων της Σερβίας, της Βουλγαρίας και της Ελλάδας προς τη Μ. Ασία.
- δ) Στα μέσα του 1910 οι Κοινωνιολόγοι ίδρυσαν το Ραλλικό Κόμμα, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου.
- ε) Παρά τις αντιδράσεις της Εθνικής Τράπεζας και κάτω από την πίεση των ξένων συμβούλων, τον Μάιο του 1927 ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Πώς αντέδρασε ο Ύπατος Αρμοστής της Κρήτης Πρίγκιπας Γεώργιος όταν πληροφορήθηκε την επανάσταση των Κρητών στο Θέρισο; Τι αντιδράσεις υπήρξαν στην Ελλάδα;

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε τον στόχο και τα αποτελέσματα του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) που επιβλήθηκε στην Ελλάδα το 1898.

Μονάδες 12

Ομάδα 2^η

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας την πηγή που ακολουθεί και τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στην πορεία της μεταλλευτικής βιομηχανίας στην Ελλάδα κατά τον 19^ο αιώνα.

Μονάδες 25

ΠΗΓΗ

Μια θετική προσπάθεια για την άρση των εμποδίων στο τομέα ορισμένων βιομηχανικών υλών σημειώθηκε το 1867 με τη ψήφιση του νόμου «περί μεταλλείων και ορυχείων». Ο νόμος αυτός σκοπό είχε να ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις και να στρέψει την εγχώρια αποταμίευση στην εκμετάλλευση του πλούτου της ελληνικής γης. Πραγματικά μέσα σε λίγα χρόνια από την ψήφιση του νόμου σημειώθηκε ένας πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά πυρετός για την έρευνα και εκμετάλλευση του ελληνικού υπεδάφους. Όπως γράφει ο τότε τμηματάρχης της Δημοσίας Οικονομίας του υπουργείου Εσωτερικών Α. Μανσόλας «η μεταλλευτική βιομηχανία ... εξήγγειρε την δραστηριότητα και την κερδοσκοπική των πολιτών τάση, πανταχού δε σχεδόν της Ελλάδος περιέτρεχον τα όρη και τας κοιλάδας προς ανίχνευσιν του υπό την επιφάνειαν αυτών, κατά την ιδέαν των απλουστέρων, υποκρυπτόμενου πλούτου, εξ' ου ωνεφοπωλούντο αμύθητα κέρδη». Από το 1867 ως το 1875 υποβλήθηκαν στο υπουργείο Εσωτερικών 1.086 αιτήσεις για την παραχώρηση μεταλλείων και ορυχείων εκτάσεως εκατομμυρίων στρεμμάτων. Από τις αιτήσεις αυτές εγκρίθηκαν 359, αλλά σε 40 από αυτές ενεργήθηκαν σχετικές έρευνες, και στα τέλη του 1875 παρέμεναν σε λειτουργία μόνο 9 [...].

Η ύπαρξη στην περιοχή Λαυρίου επιφανειακών μεταλλευμάτων αργυρούχου μολύβδου, γνωστού από την αρχαιότητα είχε προκαλέσει την προσοχή πολλών ξένων και Ελλήνων. Το 1864 ο Ιταλός Serpieri απέκτησε το δικαίωμα της εξορύξεως μεταλλευμάτων σε έκταση 10.791 στρεμμάτων. Η παραχώρηση έγινε στο όνομα της γαλλοϊταλικής εταιρίας Roux-Serpieri. Στην περιοχή όμως υπήρχαν σημαντικές ποσότητες χωμάτων ή μεταλλούχων απορριμμάτων. Η εκμετάλλευση των επιφανειακών αυτών αποθεμάτων από την εταιρία προκάλεσε έντονες αντιδράσεις στην ελληνική κοινή γνώμη. Η αντιπολίτευση με επικεφαλής το Δεληγιώργη επέμενε ότι το δικαίωμα της εταιρίας περιοριζόταν μόνο στην εξόρυξη και όχι στην οικειοποίηση των επιφανειακών μεταλλευμάτων. Από την πλευρά του ο τύπος εξόγκωσε την αξία των εκβολάδων, τις οποίες εμφάνιζε ως χρυσοφόρα πηγή ικανή να λύσει όλα τα προβλήματα του Δημοσίου Ταμείου [...].

Κάτω από την πίεση της κοινής γνώμης η κυβέρνηση Κουμουνδούρου πέτυχε στις 15/29 Μαΐου 1871 την ψήφιση νόμου από τη βουλή σύμφωνα με τον οποίο οι εκβολάδες θεωρούνταν ότι ανήκαν στο κράτος. Όπως ήταν φυσικό η ενέργεια αυτή προκάλεσε την αντίδραση της εταιρίας που υποστήριζε, όχι χωρίς κάποια βάση, ότι η αρχική παραχώρηση δεν έκανε την παραμικρή διάκριση μεταξύ ορυκτών, υπό το έδαφος και εκβολάδων. Και επιπλέον ο νόμος δεν ήταν δυνατό να έχει αναδρομική ισχύ. Αντί όμως η εταιρία να προσφύγει στην ελληνική δικαιοσύνη, κατέφυγε στις πρεσβείες της Γαλλίας και της Ιταλίας και μέσω των δύο πρεσβειών ζήτησε αποζημίωση 15.000.000 δραχμών. Οι επιτετραμμένοι των δυο αυτών χωρών επενέβησαν με έντονα διαβήματα υπέρ των ομοεθνών τους. Τόσο η κυβέρνηση Κουμουνδούρου, όσο και οι κυβερνήσεις Ζαΐμη και Βούλγαρη που την διαδέχθηκαν, απέτυχαν να ρυθμίσουν το θέμα με τις δύο Δυνάμεις. Τότε ο βασιλιάς Γεώργιος στράφηκε προς το Δεληγιώργη - ο οποίος είχε πρωτοστατήσει στην κριτική του χειρισμού του ζητήματος από τις προκάτοχες κυβερνήσεις - και του ανέθεσε την πρωθυπουργία με εντολή να βρει λύση στο «Λαυρεωτικό».

Ι.Ε.Ε., τ. ΙΓ', σσ. 312-313

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας την παρακάτω πηγή και τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο της Σύμβασης της Λοζάνης και στις συνέπειες που αυτή είχε για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας.

Μονάδες 25

ΠΗΓΗ

Άρθρον 1

Από της 1ης Μαΐου 1923, θέλει διενεργηθή η υποχρεωτική ανταλλαγή των Τούρκων υπηκόων, ελληνικού ορθόδοξου θρησκειύματος, των εγκατεστημένων επί των τουρκικών εδαφών, και των Ελλήνων υπηκόων, μουσουλμανικού θρησκειύματος, των εγκατεστημένων επί των ελληνικών εδαφών.

Τα πρόσωπα ταύτα δεν θα δύνανται να έλθωσιν ίνα εγκατασταθώσιν εκ νέου εν Τουρκία ή αντιστοίχως εν Ελλάδι, άνευ της αδείας της Τουρκικής Κυβερνήσεως ή αντιστοίχως της Ελληνικής Κυβερνήσεως.

Άρθρον 2

Δεν θα περιληφθώσιν εις την εν τω πρώτω άρθρω προβλεπομένην ανταλλαγήν:

α) οι Έλληνες κάτοικοι της Κωνσταντινουπόλεως

β) οι Μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης.

Θέλουσι θεωρηθή ως Έλληνες κάτοικοι της Κωνσταντινουπόλεως, πάντες οι Έλληνες οι εγκατεστημένοι ήδη προς της 30ης Οκτωβρίου 1918, εν τη περιφέρεια της Νομαρχίας Κωνσταντινουπόλεως, ως αύτη καθορίζεται δια του νόμου του 1912.

Θέλουσι θεωρηθή ως μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης, πάντες οι Μουσουλμάνοι οι εγκατεστημένοι εν τη περιοχή ανατολικώς της μεθορίου γραμμής της καθορισθείσης τω 1913 δια της Συνθήκης του Βουκουρεστίου.

Άρθρον 7

Οι μετανάσται θέλουσιν αποβά/ει την ιθαγένειαν της εγκαταλειπομένης παρ' αυτών χώρας και αποκτήσει την της χώρας προς ην κατευθύνονται, άμα τη αφίξει των εις το έδαφος ταύτης.

Οι μετανάσται, οι εγκαταλείψαντες ήδη την μεν ή την ετέραν των δύο χωρών και μη αποκτήσαντες εισέτι την νέον αυτών υπηκοότητα, θέλουσιν αποκτήσει την υπηκοότητα ταύτην κατά την χρονολογίαν της υπογραφής της παρούσης Συμβάσεως.

Άρθρον 11

Εντός προθεσμίας ενός μηνός από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συμβάσεως, θέλει ιδρυθή Μικτή Επιτροπή εδρεύουσα εν Τουρκία ή εν Ελλάδι και συνισταμένη εκ τεσσάρων μελών δι' έκαστον των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών, και εκ τριών μελών εκλεγομένων υπό του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών μεταξύ των υπηκόων των Δυνάμεων των μη μετασχουσών εις τον πόλε-μον του 1914-1918. Η προεδρεία της

Επιτροπής θέλει ασκηθή διαδοχικώς υφ' ενός εκ των ουδετέρων τριών τούτων μελών.

Η Μικτή Επιτροπή θα έχη το δικαίωμα να συνιστά, εις ους ήθελεν εγκρίνει τόπους, Υποεπιτροπάς εργαζόμενος υπό τας διαταγάς της. Εκάστη τούτων θ' αποτελείται εξ ενός Τούρκου, ενός Ελληνος ως μελών και ενός Προέδρου ουδετέρου, υποδειχθησομένου υπό της Μικτής Επιτροπής. Η Μικτή Επιτροπή θα καθορίση την εις τας Υποεπιτροπάς ανατεθησομένην εξουσίαν.

Αποσπάσματα από τη Σύμβαση της Λωζάννης

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Να μη χρησιμοποιήσετε χαρτί μιλιμετρέ.
6. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
7. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ